

SV-6. sz. útmutató

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Verzió száma:

2.

2016. április

Kiadta:

Fichtinger Gyula
az OAH főigazgatója
Budapest, 2016

A kiadvány beszerezhető:
Országos Atomenergia Hivatal
Budapest

FŐIGAZGATÓI ELŐSZÓ

Az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) az atomenergia békés célú alkalmazása területén működő, önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező országos illetékességű központi államigazgatási szerv. Az OAH-t a Magyar Köztársaság Kormánya 1990-ben alapította.

Az OAH jogszabályban meghatározott közfeladata, hogy az atomenergia alkalmazásában érdekelt szervektől függetlenül ellássa és összehangolja az atomenergia békés célú, biztonságos és védett alkalmazásával, így a nukleáris és radioaktív hulladék-tároló létesítmények, nukleáris és más radioaktív anyagok biztonságával, nukleárisveszélyhelyzet-kezeléssel, nukleáris védettséggel kapcsolatos hatósági feladatokat, valamint az ezekkel összefüggő tájékoztatási tevékenységet, továbbá javaslatot tegyen az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos jogszabályok megalkotására, módosítására és előzetesen véleményezze az atomenergia alkalmazásával összefüggő jogszabályokat.

Az atomenergia alkalmazása hatósági felügyeletének alapvető célkitűzése, hogy az atomenergia békés célú felhasználása semmilyen módon ne okozhasson kárt a személyekben és a környezetben, de a hatóság az indokoltnál nagyobb mértékben ne korlátozza a kockázatokkal járó létesítmények üzemeltetését, illetve tevékenységek folytatását. Az alapvető biztonsági célkitűzés minden létesítményre és tevékenységre, továbbá egy létesítmény vagy sugárforrás élettartamának minden szakaszára érvényes, beleértve létesítmény esetében a tervezést, a telephely-kiválasztást, a létesítést, az üzembe helyezést és az üzemeltetést, valamint a leszerelést, az üzemen kívül helyezést és a bezárást, radioaktív hulladék-tárolók esetén a lezárást követő időszakot, radioaktív anyagok alkalmazása esetén a szóban forgó tevékenységekhez kapcsolódó szállítást és a radioaktív hulladék kezelését, míg ionizáló sugárzást kibocsátó berendezések esetén azok üzemeltetését és karbantartását.

Az OAH a jogszabályi követelmények teljesítésének módját az atomenergia alkalmazóival egyeztetett módon, világos és egyértelmű ajánlásokat tartalmazó útmutatókban fejt ki, azokat az érintettekhez eljuttatja és a társadalom minden tagja számára hozzáférhetővé teszi. Az atomenergia alkalmazásához kapcsolódó nukleáris biztonsági, sugárvédelmi, védettségi és non-proliferációs követelmények teljesítésének módjára vonatkozó útmutatókat az OAH főigazgatója adja ki.

Az útmutatók alkalmazása előtt mindig győződjön meg arról, hogy a legújabb, érvényes kiadást használja-e! Az érvényes útmutatókat az OAH honlapjáról (www.oah.hu) töltheti le.

ELŐSZÓ

Az atomenergia békés célú, biztonságos és védett alkalmazására vonatkozó legmagasabb szintű hazai szabályozást az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atv.) tartalmazza. A biztonság egyik alapvető követelménye az indokolt alkalmazások következtében fellépő ionizáló sugárzások elleni megfelelő védelem kialakítása, amely elsődlegesen az engedélyes felelőssége. A sugárvédelem három legfontosabb pillére, úgymint az indokoltság, optimálás és a korlátozás alapelvek már az Atv. szintjén megjelennek.

Az ionizáló sugárzás elleni védelemmel kapcsolatos hazai követelményeket „Az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló 487/2015. (XII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sugárvédelmi rendelet) határozza meg.

A Sugárvédelmi rendelet rendelkezéseit a nukleáris létesítményekre a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.

A Sugárvédelmi rendelet rendelkezéseit a radioaktív hulladék-tároló létesítményekre a radioaktív hulladékok átmeneti tárolását vagy végleges elhelyezését biztosító tároló létesítmények biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 155/2014. (VI. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.

A Sugárvédelmi rendeletben foglalt követelmények és rendelkezések betartása mindazok számára kötelező, akik folyamatos hatósági felügyelet alatt állnak, valamint a Sugárvédelmi rendeletben előírt hatósági engedélyhez kötött tevékenységet folytatnak, ilyen tevékenységben közreműködnek, vagy ilyen tevékenység folytatásához engedély iránti kérelmet nyújtanak be. A Sugárvédelmi rendeletben meghatározott követelmények és rendelkezések mellett a követelmények közé tartoznak az egyedi hatósági előírások, feltételek és kötelezettségek, amelyeket az OAH az ionizáló sugárzás elleni védelem érdekében határozatban állapíthat meg.

A Sugárvédelmi rendeletben foglalt követelmények teljesítésére az OAH ajánlásokat fogalmazhat meg, amelyeket útmutatók formájában ad ki. Az útmutatókat az OAH a honlapján közzéteszi. Jelen útmutató az engedélyesek önkéntes alávetésével érvényesül, nem tartalmaz általánosan kötelező érvényű normákat.

Az útmutatók felülvizsgálata az OAH által meghatározott időszakonként, vagy az engedélyesek javaslatára soron kívül történik.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	7
1.1. Az útmutató tárgya és célja	7
1.2. Vonatkozó jogszabályok és előírások	7
2. MEGHATÁROZÁSOK ÉS RÖVIDÍTÉSEK	9
2.1. Meghatározások	9
2.2. Rövidítések	9
3. AZ ÚTMUTATÓ AJÁNLÁSAI	10
3.1. Sugárvédelmi képzettség fokozatai és a képzettség megszerzésére kötelezettek köre	10
3.1.1. Sugárvédelmi képzettség fokozatai	10
3.1.2. Alapfokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzésére kötelezettek köre	10
3.1.3. Bővített fokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzésére kötelezettek köre	11
3.1.4. Átfogó fokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzésére kötelezettek köre	11
3.2. Sugárvédelmi képzések és továbbképzések tematikája	12
3.2.1. Alapfokozatú képzés	12
3.2.2. Alapfokozatú továbbképzés	13
3.2.3. Bővített fokozatú képzés	14
3.2.4. Bővített fokozatú továbbképzés	16
3.2.5. Átfogó fokozatú képzés	17
3.2.6. Átfogó fokozatú továbbképzés	19
3.3. Sugárvédelmi képzettség megszerzése, igazolása és érvényessége	20
3.3.1. Sugárvédelmi képzettség megszerzése, igazolása	20
3.3.2. Sugárvédelmi képzettségi igazolás érvényessége, megújítása	21
3.3.3. Továbbképzésben való részvétel nélküli vizsgázás lehetővé tétele	21
3.3.4. Továbbképzési kötelezettség alóli felmentés	22
3.3.5. Külföldi sugárvédelmi képzettség megfelelőségének elismerése	24
3.4. Sugárvédelmi végzettségek nyilvántartása	25
3.5. Képzések, továbbképzések szervezési kérdései	26
3.5.1. Képzések és továbbképzések megrendelése	26
3.5.2. Képzések és továbbképzések lebonyolítása	26
3.5.3. Vizsgaelnöki juttatások	27
3.5.3.1. Vizsgaelnök tiszteletdíja	27
3.5.3.2. Vizsgaelnök utazási költségtérítése	27
3.6. A képzések és továbbképzések szervezésével összefüggő engedélyezési és bejelentési kötelezettségek	28

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

3.6.1. A kérelmező	29
3.6.2. A kérelemben feltüntetendő adatok	29
3.6.3. A kérelemhez csatolandó dokumentumok	29
3.6.4. A kérelem benyújtásának módja	29
3.6.5. Bejelentési kötelezettség	29
3.6.5.1. <i>Előzetes bejelentés és tájékoztatás</i>	29
3.6.5.2. <i>Utólagos bejelentés</i>	30
3.6.6. Az igazgatási szolgáltatási díj mértéke, megfizetésének módja	30
3.6.7. Ügyintézési határidő	31
3.6.8. Az engedély érvényessége	31
4. MELLÉKLETEK	32
4.1. Formanyomtatvány továbbképzésben való részvétel nélküli vizsgázás lehetővé tételének kérelméhez	32
4.2. Formanyomtatvány sugárvédelmi továbbképzési kötelezettség alóli felmentés kérelméhez	32
4.3. Formanyomtatvány sugárvédelmi képzést és továbbképzést záró vizsga előzetes bejelentéséhez	32
4.4. Formanyomtatvány sugárvédelmi képzés és továbbképzés vizsgaeredményének bejelentéséhez	32

1. BEVEZETÉS

1.1. Az útmutató tárgya és célja

Az útmutató ajánlásokat tartalmaz a Sugárvédelmi rendeletben rögzített előírások teljesítésére.

Az útmutató célja, hogy egyértelművé tegye a radioaktív anyagok alkalmazásával kapcsolatos sugárvédelmi követelmények teljesítésére vonatkozó hatósági elvárásokat, és ezzel elősegítse a hatályos jogszabályban meghatározott sugárvédelmi követelmények teljesülését.

A jelen dokumentum célja, hogy útmutatást adjon az atomenergia alkalmazói számára a sugárvédelmi képzésekkel kapcsolatban az alábbi területeken:

- sugárvédelmi képzettség fokozatai,
- sugárvédelmi képzés megszerzésére kötelezettek köre,
- különböző fokozatú sugárvédelmi képzések tematikája,
- sugárvédelmi képzettség megszerzésének és igazolásának módja,
- képzések és továbbképzések lebonyolítása, képzések és továbbképzések szervezésével összefüggő engedélyezési és bejelentési kötelezettségek.

Ha az atomenergia alkalmazója a Sugárvédelmi rendelet 53. § (1) bekezdésének 6. pontja és (8) bekezdése szerinti engedély iránti kérelmét az útmutatóban foglaltak szerint terjeszti elő, továbbá, ha az atomenergia alkalmazója a sugárvédelemmel összefüggő tevékenységét az útmutatókban foglaltak szerint végzi, akkor az OAH a választott módszert a sugárvédelemre vonatkozó követelmények teljesítésének igazolására alkalmasnak tekinti, és az alkalmazott módszer megfelelőségét nem vizsgálja. Az útmutatókban foglaltaktól eltérő módszerek alkalmazása esetén az OAH az alkalmazott módszer helyességét, megfelelőségét és teljes körűségét részleteiben vizsgálja.

1.2. Vonatkozó jogszabályok és előírások

A radioaktív anyagok alkalmazása sugárvédelmi követelményeinek jogszabályi háttérét az Atv., valamint az Atv. felhatalmazása alapján kiadott Sugárvédelmi rendelet biztosítja.

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 132. §-a határozza meg a közszolgálati tisztviselői illetményalapot.

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Hatósági eljárásai során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. CXL. törvény (a továbbiakban: KET) előírásait, az Atv. és a Sugárvédelmi rendelet eltéréseinek figyelembevételével követi az OAH.

Az OAH a nem igazgatási szolgáltatási díjköteles engedélyezési eljárásai kapcsán fizetendő illeték mértékét és megfizetésének módját az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Itv.) szabályozza.

2. MEGHATÁROZÁSOK ÉS RÖVIDÍTÉSEK

2.1. Meghatározások

Az útmutató az Atv. 2. §-ában, valamint a Sugárvédelmi rendeletben foglalt meghatározásokat alkalmazza.

2.2. Rövidítések

A rövidítések kifejtése azok első előfordulási helyén történik az útmutatóban.

3. AZ ÚTMUTATÓ AJÁNLÁSAI

3.1. Sugárvédelmi képzettség fokozatai és a képzettség megszerzésére kötelezettek köre

3.1.1. Sugárvédelmi képzettség fokozatai

A Sugárvédelmi rendelet 18. §-a előírja, hogy a szakmagyakorláshoz szükséges végzettség megléte mellett, az atomenergia alkalmazási körébe tartozó tevékenységet csak megfelelő fokozatú sugárvédelmi képzettséggel rendelkező személy végezhet.

A sugárvédelmi képzettség három fokozatát különbözteti meg a Sugárvédelmi rendelet 19. §-a az alábbiak szerint:

- alapfokozatú sugárvédelmi képzettség,
- bővített fokozatú sugárvédelmi képzettség,
- átfogó fokozatú sugárvédelmi képzettség.

A Sugárvédelmi rendelet 19. §-a, a fokozatoság elvének alkalmazásával előírja, hogy a különböző tevékenységet végző személyeknek különböző szintű sugárvédelmi képzettséggel kell rendelkeznie, függően attól, hogy az adott személy a tevékenységet sugárforrással vagy anélkül végzi, milyen létesítményben dolgozik, milyen szerepet játszik a veszélyhelyzetkezelésben, milyen sugárforrásokkal összefüggő tevékenységet végez.

A Sugárvédelmi rendelet 20. § (10) bekezdése átmeneti lehetőségként biztosítja, hogy a sugárvédelmi képzettséggel nem rendelkező munkavállaló a tevékenységnek megfelelő sugárvédelmi képzettséggel rendelkező munkavállaló felügyelete mellett a megfelelő képzettség megszerzéséig, de legfeljebb egy évig végezhet sugárveszélyes tevékenységet.

3.1.2. Alapfokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzésére kötelezettek köre

Legalább alapfokozatú sugárvédelmi képzettséggel kell rendelkezniük azoknak, akik

- sugárveszélyes tevékenységhez kapcsolódó munkakört töltenek be, de sugárforrással nem dolgoznak,
- olyan létesítmények vezetői és munkavállalói, ahol nagy valószínűséggel előfordulhat, hogy hatósági felügyelet alatt nem álló sugárforrást találnak vagy dolgoznak fel,

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- a jelentősebb szállítási csomópontok – így különösen a határvámhivatalok – vezetői és munkavállalói,
- a veszélyhelyzeti munkavállalók azon csoportjába tartoznak, akik védelmi intézkedések végrehajtásában működnek közre, vagy
- az egészségügyi szolgáltatások nyújtása során ionizáló sugárzásnak kitett személyek egészségének védelméről szóló 31/2001. (X.3.) EüM rendelet szerint erre kötelezettek.

3.1.3. Bővített fokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzésére kötelezettek köre

Legalább bővített fokozatú sugárvédelmi képzettséggel kell rendelkezniük azoknak, akik

- az ionizáló sugárzást alkalmazó ipari-, orvosi radiológiai munkaterületen sugárforrással dolgoznak, a sugárforrást önállóan kezelik, illetőleg ilyen munkakört felügyelnek, illetve
- a veszélyhelyzeti munkavállalók azon csoportjába tartoznak, akik veszélyhelyzeti sugárzási helyzet értékelésében működnek közre.

3.1.4. Átfogó fokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzésére kötelezettek köre

Átfogó fokozatú sugárvédelmi képzettséggel kell rendelkezniük azoknak, akik

- „A” kategóriájú munkavállalók alkalmazását igénylő feladatok végrehajtását vezető vagy felügyelő személyek
- sugárveszélyes munkahelyek sugárvédelmét tervezik, vagy az ilyen terveket sugárvédelmi szempontból elbírálják,
- egészségügyi munkahelyen ionizáló sugárzást alkalmazó terápiás eljárást terveznek, irányítanak, illetőleg sugárvédelmi szempontból felügyelnek,
- a sugárveszélyes munkahelyek hatósági ellenőrzését végzik,
- sugárvédelmi szakértői tevékenységet folytatnak,
- sugárvédelmi tanfolyamokon oktatnak és vizsgáztatnak,
- veszélyhelyzet-kezelési tervek kidolgozásáért, elbírálásáért felelős személyek,
- olyan veszélyhelyzeti munkavállalók, akik sugárvédelmi intézkedések előzetes kidolgozásában-megalapozásában működnek közre, vagy
- olyan veszélyhelyzeti munkavállalók, akik védelmi intézkedések végrehajtására adhatnak utasítást.

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Amennyiben az atomenergia alkalmazási körébe tartozó tevékenység esetén nem határozható meg egyértelműen, hogy az adott tevékenység végzése milyen fokozatú sugárvédelmi képzettséget követel meg, akkor főszabályként a magasabb fokozatú sugárvédelmi képzettség szerzendő meg (munkavállalói tekintetében a szükséges sugárvédelmi képzettségre az atomenergia alkalmazója tesz javaslatot a Sugárvédelmi rendelet szerinti tevékenységi engedély megszerzésére irányuló kérelem benyújtásakor).

3.2. Sugárvédelmi képzések és továbbképzések tematikája

A Sugárvédelmi rendelet 4. melléklete határozza meg a sugárvédelmi képzések és továbbképzések tematikáját, valamint az egyes tématerületekre előírányzott minimum óraszámot. Az óraszám a hallgatói igények tükrében emelhető.

A képzések részletesebb megalapozást tartalmaznak az adott kérdések tekintetében, míg a továbbképzések rövidebb időtartam alatt, frissítő jelleggel adnak tájékoztatást a sugárvédelmi tudnivalókról. A témák kifejtésének részletessége, az oktatás módszertana a hallgatók végzettségéhez, meglévő sugárvédelmi ismereteihez igazodik.

Egy óra 45 percnyi előadást tartalmaz, valamint 15 percnyi időt a kérdések megválaszolására. Amennyiben nincsen kérdése a hallgatóságnak, akkor a 15 percben az oktató mintakérdéseket tesz fel és válaszol meg az adott témában az előadásával kapcsolatban.

A konzultáció során a résztvevők kérdéseit válaszolják meg az oktatók. Amennyiben nincsen kérdése a hallgatóságnak, akkor az oktató mintakérdéseket tesz fel és válaszol meg az adott témában az előadásokkal kapcsolatban.

3.2.1. Alapfokozatú képzés

Sugárfizikai alapismeretek (min. 2 óra)

- Ionizáló sugárzások fajtái, forrásai, előállítása, tulajdonságai
- Radioaktív bomlás alaptulajdonságai, időbeli lefolyása, jellemző mennyiségei
- Ionizáló sugárzást kibocsátó, radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések működésének fizikai alapjai, jellemző műszaki paraméterek
- Ionizáló sugárzás kimutatásának eszközei

Alapfokú sugárvédelmi és sugárbiológiai ismeretek (min. 2 óra)

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- A természetes és mesterséges sugárterhelés forrásai
- Külső és belső sugárterhelés, élettani hatások
- Káros hatások megjelenési módjai és ellenük védekezés lehetőségei
- A sugárvédelem célja, alapelvei
- A sugárveszélyes tevékenység végzésének legfontosabb személyi és tárgyi feltételei
- A sugárvédelem munkahelyi szervei
- A sugárvédelem hatósági rendszere, jogszabályok

Nukleáris védettségi ismeretek (min. 2 óra)

- Nukleáris védettség célja, alapelvei
- Fenyegtettség értékelése
- Alkalmazás, tárolás és szállítás fizikai védelmi követelményei
- A nukleáris védettség hatósági rendszere, jogszabályok

Választott irányú sugárvédelmi ismeretek (min. 2 óra)

- A sugárvédelem alapelveinek alkalmazása röntgenmunkahelyeken
- A nyitott és zárt radioaktív anyagokkal történő munkavégzés szabályai
- Radioaktív szennyezettség, dekontamináció
- Izotópokkal előforduló balesetek
- Balesetelhárítási alapismeretek
- Veszélyhelyzetek kezelése

Konzultáció (min. 1 óra)

3.2.2. Alapfokozatú továbbképzés

Sugárfizikai alapismeretek (min. 1 óra)

- Ionizáló sugárzások fajtái, forrásai, előállítása, tulajdonságai
- Radioaktív bomlás alaptulajdonságai, időbeli lefolyása, jellemző mennyiségei
- Ionizáló sugárzást kibocsátó, radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések működésének fizikai alapjai, jellemző műszaki paraméterek
- Ionizáló sugárzás kimutatásának eszközei

Alapfokú sugárvédelmi ismeretek (min. 1 óra)

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- A természetes és mesterséges sugárterhelés forrásai
- Külső és belső sugárterhelés, élettani hatások
- Káros hatások megjelenési módjai és ellenük védekezés lehetőségei
- A sugárvédelem célja, alapelvei
- A sugárveszélyes tevékenység végzésének legfontosabb személyi és tárgyi feltételei
- A sugárvédelem munkahelyi szervei
- A sugárvédelem hatósági rendszere, jogszabályok

Nukleáris védettségi ismeretek (min. 1 óra)

- Nukleáris védettség célja, alapelvei
- Fenyegtettség értékelése,
- Alkalmazás, tárolás és szállítás fizikai védelmi követelményei
- A nukleáris védettség hatósági rendszere, jogszabályok

Választott irányú sugárvédelmi ismeretek (min. 2 óra)

- A sugárvédelem alapelveinek alkalmazása röntgenmunkahelyeken
- A nyitott és zárt radioaktív anyagokkal történő munkavégzés szabályai
- Radioaktív szennyezettség, dekontamináció
- Izotópokkal előforduló balesetek
- Balesetelhárítási alapismeretek
- Veszélyhelyzetek kezelése

Konzultáció (min. 1 óra)

3.2.3. Bővített fokozatú képzés

Sugárfizikai és dozimetriai ismeretek (min. 3 óra)

- Ionizáló sugárzások fajtái, forrásai, előállítása, tulajdonságai
- Radioaktív bomlás alaptulajdonságai, időbeli lefolyása, jellemző mennyiségei
- Ionizáló sugárzást kibocsátó, radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések működésének fizikai alapjai, jellemző műszaki paraméterek
- Ionizáló sugárzás és az anyag fizikai kölcsönhatásai
- Ionizáló sugárzás kimutatásának eszközei

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- Méréstechnikai ismeretek
- Dozimetriai fogalmak

Sugárbiológiai ismeretek (min. 2 óra)

- A természetes és mesterséges sugárterhelés forrásai
- Külső és belső sugárterhelés, élettani hatások
- Káros hatások megjelenési módjai és ellenük védekezés lehetőségei

Általános sugárvédelmi ismeretek, dóziskorlátok (min. 5 óra)

- A sugárvédelem célja, alapelvei
- A sugárveszélyes tevékenység végzésének legfontosabb személyi és tárgyi feltételei
- A sugárvédelem munkahelyi szervei
- Sugárvédelmi megbízott feladatai
- Sugárvédelmi szakértő feladatai
- A sugárvédelem hatósági rendszere, jogszabályok
- Engedélyköteles és bejelentés-köteles tevékenységek

Nukleáris védettség ismeretek (min. 2 óra)

- Nukleáris védettség célja, alapelvei
- Fenyegtettség értékelése
- Alkalmazás, tárolás és szállítás fizikai védelmi követelményei
- A nukleáris védettség hatósági rendszere, jogszabályok

Választott irányú sugárvédelmi ismeretek (min. 4 óra)

- A sugárvédelem alapelveinek alkalmazása röntgenmunkahelyeken
- A nyitott és zárt radioaktív anyagokkal történő munkavégzés szabályai
- Radioaktív szennyezettség, dekontamináció
- Izotópokkal előforduló balesetek
- Balesetelhárítási alapismeretek
- Veszélyhelyzetek kezelése

Gyakorlati méréstechnika (min. 2 óra)

- Műszerbemutató
- Műszerhasználat

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Konzultáció (min. 2 óra)

3.2.4. Bővített fokozatú továbbképzés

Sugárfizikai és dozimetriai ismeretek (min. 2 óra)

- Ionizáló sugárzások fajtái, forrásai, előállítása, tulajdonságai
- Radioaktív bomlás alaptulajdonságai, időbeli lefolyása, jellemző mennyiségei
- Ionizáló sugárzást kibocsátó, radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések működésének fizikai alapjai, jellemző műszaki paraméterek
- Ionizáló sugárzás és az anyag fizikai kölcsönhatásai
- Ionizáló sugárzás kimutatásának eszközei
- Méréstechnikai ismeretek
- Dozimetriai fogalmak

Sugárbiológiai ismeretek (min. 2 óra)

- A természetes és mesterséges sugárterhelés forrásai
- Külső és belső sugárterhelés, élettani hatások
- Káros hatások megjelenési módjai és ellenük védekezés lehetőségei

Általános sugárvédelmi ismeretek, dóziskorlátok, jogszabályi háttér, baleset-elhárítás (min. 3 óra)

- A sugárvédelem célja, alapelvei
- A sugárveszélyes tevékenység végzésének legfontosabb személyi és tárgyi feltételei
- A sugárvédelem munkahelyi szervei
- Sugárvédelmi megbízott feladatai
- Sugárvédelmi szakértő feladatai
- A sugárvédelem hatósági rendszere, jogszabályok
- Engedélyköteles és bejelentés-köteles tevékenységek

Nukleáris védettségi ismeretek (min. 1 óra)

- Nukleáris védettség célja, alapelvei
- Fenyegtettség értékelése
- Alkalmazás, tárolás és szállítás fizikai védelmi követelményei

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- A nukleáris védelem hatósági rendszere, jogszabályok
Szakirányú speciális sugárvédelmi ismeretek (egészségügy, ipar, kutatás, nukleáris, állatorvosi) (min. 4 óra)
 - A sugárvédelem alapelveinek alkalmazása röntgenmunkahelyeken
 - A nyitott és zárt radioaktív anyagokkal történő munkavégzés szabályai
 - Radioaktív szennyezettség, dekontamináció
 - Izotópokkal előforduló balesetek
 - Balesetelhárítási alapismeretek
 - Veszélyhelyzetek kezelése
- Gyakorlat (min. 2 óra)
- Műszerbemutató
 - Műszerhasználat
- Konzultáció (min. 1 óra)

3.2.5. Átfogó fokozatú képzés

Sugárfizikai és dozimetriai ismeretek (min. 6 óra)

- Ionizáló sugárzások fajtái, forrásai, előállítása, tulajdonságai
- Radioaktív bomlás alaptulajdonságai, időbeli lefolyása, jellemző mennyiségei
- Ionizáló sugárzást kibocsátó, radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések működésének fizikai alapjai, jellemző műszaki paraméterek
- Ionizáló sugárzás és az anyag fizikai kölcsönhatásai
- Ionizáló sugárzás kimutatásának eszközei
- Méréstechnikai ismeretek
- Dozimetriai fogalmak

Sugárbiológiai ismeretek (min. 6 óra)

- A természetes és mesterséges sugárterhelés forrásai
- Külső és belső sugárterhelés, élettani hatások
- Káros hatások megjelenési módjai és ellenük védekezés lehetőségei

Sugárvédelmi ismeretek, dóziskorlátok, a hatósági ellenőrzés rendszere, sugár-balesetek, sugársérültek ellátása (min. 18 óra)

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- A sugárvédelem célja, alapelvei
- A sugárveszélyes tevékenység végzésének legfontosabb személyi és tárgyi feltételei
- A sugárvédelem munkahelyi szervei
- Sugárvédelmi megbízott feladatai
- Sugárvédelmi szakértő feladatai
- A sugárvédelem hatósági rendszere, jogszabályok
- Engedélyköteles és bejelentés-köteles tevékenységek
- Izotópokkal előforduló balesetek során a fellépő determinisztikus hatások észlelése, sugársérültek kezelése

Nukleáris védettségi ismeretek (min. 2 óra)

- Nukleáris védettség célja, alapelvei
- Fenyegtettség értékelése
- Alkalmazás, tárolás és szállítás fizikai védelmi követelményei
- A nukleáris védettség hatósági rendszere, jogszabályok

Választott irányú sugárvédelmi ismeretek (min. 4 óra)

- A sugárvédelem alapelveinek alkalmazása röntgenmunkahelyeken
- A nyitott és zárt radioaktív anyagokkal történő munkavégzés szabályai
- Radioaktív szennyezettség, dekontamináció
- Izotópokkal előforduló balesetek, esettanulmányok
- Balesetelhárítási alapismeretek
- Veszélyhelyzetek kezelése

Nukleárisbaleset-elhárítási ismeretek (min. 2 óra)

- Lakossági óvintézkedések
- Veszélyhelyzetek kezelése
- Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer
- Tájékoztatás veszélyhelyzetben

Gyakorlati mérés technika (min. 4 óra)

- Műszerbemutató
- Műszerhasználat

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- Sugárforrás karakterizálás

Konzultáció (min. 4 óra)

3.2.6. Átfogó fokozatú továbbképzés

Sugárfizikai és dozimetriai ismeretek (min. 2 óra)

- Ionizáló sugárzások fajtái, forrásai, előállítása, tulajdonságai
- Radioaktív bomlás alaptulajdonságai, időbeli lefolyása, jellemző mennyiségei
- Ionizáló sugárzást kibocsátó, radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések működésének fizikai alapjai, jellemző műszaki paraméterek
- Ionizáló sugárzás és az anyag fizikai kölcsönhatásai
- Ionizáló sugárzás kimutatásának eszközei
- Méréstechnikai ismeretek
- Dozimetriai fogalmak

Sugárbiológiai ismeretek (min. 2 óra)

- A természetes és mesterséges sugárterhelés forrásai
- Külső és belső sugárterhelés, élettani hatások
- Káros hatások megjelenési módjai és ellenük védekezés lehetőségei

Általános sugárvédelmi ismeretek (min. 4 óra)

- A sugárvédelem célja, alapelvei
- A sugárveszélyes tevékenység végzésének legfontosabb személyi és tárgyi feltételei
- A sugárvédelem munkahelyi szervei
- Sugárvédelmi megbízott feladatai
- Sugárvédelmi szakértő feladatai
- A sugárvédelem hatósági rendszere, jogszabályok
- Engedélyköteles és bejelentés-köteles tevékenységek
- Izotópokkal előforduló balesetek során a fellépő determinisztikus hatások észlelése, sugársérültek kezelése

Aktualitások a sugárvédelemben (min. 6 óra)

- Nemzetközi és hazai kutatási eredmények

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- Bekövetkezett és várható változások a szabályozás rendszerében

Nukleáris védettségi ismeretek (min. 1 óra)

- Nukleáris védettség célja, alapelvei
- Fenyegedtettség értékelése
- Alkalmazás, tárolás és szállítás fizikai védelmi követelményei
- A nukleáris védettség hatósági rendszere, jogszabályok

Szakirányú speciális sugárvédelmi ismeretek (egészségügy, ipar, kutatás, nukleáris, állatorvosi) (min. 4 óra)

- A sugárvédelem alapelveinek alkalmazása röntgenmunkahelyeken
- A nyitott és zárt radioaktív anyagokkal történő munkavégzés szabályai
- Radioaktív szennyezettség, dekontamináció
- Izotópokkal előforduló balesetek, esettanulmányok
- Balesetelhárítási alapismeretek
- Veszélyhelyzetek kezelése

Sugárbiztonság, sugárbalesetek, baleset-elhárítás (min. 2 óra)

- Lakossági óvintézkedések
- Veszélyhelyzetek kezelése
- Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer
- Tájékoztatás veszélyhelyzetben

Gyakorlat (min. 2 óra)

- Műszerbemutató
- Műszerhasználat
- Sugárforrás karakterizálás

Konzultáció (min. 1 óra)

3.3. Sugárvédelmi képzettség megszerzése, igazolása és érvényessége

3.3.1. Sugárvédelmi képzettség megszerzése, igazolása

A sugárvédelmi képzettség megszerzésének és igazolásának módját a Sugárvédelmi rendelet 20. § (1)-(5), (7) és (11) bekezdései szabályozzák.

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Alapfokozatú sugárvédelmi képzettség szerezhető és igazolható alapfokozatú sugárvédelmi képzésen való részvétellel és eredményes vizsga letételével.

Bővített fokozatú sugárvédelmi képzettség szerezhető és igazolható

- középfokú oktatási intézményekben, amennyiben a hallgató a külön nevesített és az intézmény oktatási tematikájában szereplő sugárvédelem témájú tárgyat felvette, és abból eredményes vizsgát tett,
- bővített fokozatú sugárvédelmi képzésen való részvétellel és eredményes vizsga letételével.
- felsőfokú oktatási intézményekben, ha a hallgató a külön nevesített és az intézmény oktatási tematikájában szereplő sugárvédelem témájú tárgyat felvette, és abból eredményes vizsgát tett,
- felsőfokú oktatási intézményben, ha a hallgató záróvizsgán a sugárvédelem témájú tárgyból eredményes vizsgát tett, valamint
- posztgraduális képzés során, ha a hallgató a sugárvédelem témájú tárgyból eredményes vizsgát tett,

A fenti a), c), d) és e) pont alapján a végzettséget az engedélyes igazolja, a munkavállalója által bemutatott dokumentumok alapján.

Átfogó fokozatú sugárvédelmi képzettség szerezhető és igazolható átfogó fokozatú sugárvédelmi képzésen, amennyiben a jelentkező a képzésen részt vett és eredményes vizsgát tett.

3.3.2. Sugárvédelmi képzettségi igazolás érvényessége, megújítása

Valamennyi sugárvédelmi képzettségi igazolás az eredményes vizsga letételétől számított 5 évig hatályos. A hatály lejártá előtt gondoskodni kell a képzettség megújításáról.

A sugárvédelmi képzettség megújítása az időközben tett újabb sugárvédelmi képzettséget adó képzésen, vagy továbbképzésen való részvétellel, és az azon tett eredményes vizsgával igazolható. Továbbképzésen csak az vehet részt, aki hatályos sugárvédelmi képzettséggel rendelkezik, vagy legutóbbi képzettségnek hatálya 1 éven belül járt le.

3.3.3. Továbbképzésben való részvétel nélküli vizsgázás lehetővé tétele

A Sugárvédelmi rendelet 20. § (7) bekezdése és 53. § (1) bekezdés 7. pontja szerint, amennyiben a munkavállaló kifejezetten sugárvédelemmel összefüggő tevékenységet (beleértve a kutatást is) folytat, az engedélyes

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

kezdemenyezheti az OAH-nál a munkavállaló továbbképzésben való részvétel nélküli vizsgázásának lehetővé tételét.

A kérelmet az engedélyes nyújthatja be a 4.1. mellékletben található, az OAH honlapjáról letölthető formalap használatával. Ugyanazon sugárveszélyes munkahelyen, azonos jellegű sugárvédelemmel összefüggő tevékenységet végző munkavállalók esetén az engedélyes a kérelmet több munkavállalóra vonatkozóan együttesen, egy kérelemben is beadhatja.

A kérelem, amelynek tárgya „Továbbképzésen való részvétel nélküli vizsgázás lehetővé tétele” tartalmazza:

- a kérelmező/munkavállaló természetes személyazonosító adatait (nevét, nemét, anyja nevét, születési helyét és idejét, lakcímét),
- kérelmező/munkavállaló állampolgárságát,
- kérelmező/munkavállaló társadalombiztosítási azonosító jelét, vagy külföldi állampolgárok esetén olyan egyéb, a személyhez egyértelműen hozzárendelt hivatalos azonosító jelet, amely a személy teljes élettartamára nézve állandó,
- a kérelem dátumát.

A kérelemhez csatolni kell a továbbképzésben való részvétel nélküli vizsgázásának lehetővé tételét alátámasztó dokumentumokat (pl. munkaköri leírás, kutatási program leírás).

Ha a kérelmező a kérelmet megalapozó dokumentációt nem az ügyfélkapun keresztül nyújtja be, akkor e dokumentációt két nyomtatott példányban, valamint az OAH-val egyeztetett, olvasható változatban, elektronikus adathordozón egy példányban kell benyújtania (Országos Atomenergia Hivatal; 1539 Budapest, Postafiók: 676.).

A felmentés elbírálásának ügyintézési határidejéről az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokról, a határidő számítási módjáról a Ket. rendelkezik.

Az eljárásért az Itv. 29. § (1) bekezdése alapján 3.000 forint illetéket kell fizetni (általános tételű eljárási illeték), az illeték a kérelemre ragasztott illetékbélyeggel róható le. A díj megfizetését, illetve az illetékmentességet a kérelem benyújtásakor igazolni kell.

3.3.4. Továbbképzési kötelezettség alóli felmentés

A Sugárvédelmi rendelet 53. § (1) bekezdés 7. pontja szerint, az OAH felmentést adhat továbbképzési kötelezettség alól.

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Tekintettel a sugárvédelmi képzettség jelentőségére az OAH a felmentést csak nagyon indokolt esetben, a sugárvédelem területén elismert tevékenységet végző, a sugárvédelmi szaktudással igazoltan rendelkező személyeknek adja meg, elsősorban az alábbi esetekben:

- a) a felsőfokú oktatásban Sugárvédelem tárgyat oktató személyeknek,
- b) a nemzetközi sugárvédelmi szervezetek bizottságai munkájában saját jogon, vagy Magyarország képviselőjében részt vevő személyeknek,
- c) a nemzetközi szervezetek sugárvédelmi laboratóriumában dolgozó személyeknek.

A kérelmet az érintett természetes személynek kell beadnia a 4.2. mellékletben található, az OAH honlapjáról letölthető formalap használatával.

A kérelem, amelynek tárgya „Továbbképzési kötelezettség alóli felmentés” tartalmazza:

- a kérelmező természetes személyazonosító adatait (nevét, nemét, anyja nevét, születési helyét és idejét, lakcímét),
- kérelmező állampolgárságát,
- kérelmező társadalombiztosítási azonosító jelét, vagy külföldi állampolgárok esetén olyan egyéb, a személyhez egyértelműen hozzárendelt hivatalos azonosító jelet, amely a személy teljes élettartamára nézve állandó,
- a kérelem dátumát.

A kérelemhez csatolni kell a továbbképzési kötelezettség alóli felmentés lehetővé tételét alátámasztó dokumentumokat (pl. önéletrajz, közelmúltban végzett sugárvédelmi tevékenység részletes leírása).

Ha a kérelmező a kérelmet megalapozó dokumentációt nem az ügyfélkapun keresztül nyújtja be, akkor e dokumentációt két nyomtatott példányban, valamint az OAH-val egyeztetett, olvasható változatban, elektronikus adathordozón egy példányban kell benyújtania (Országos Atomenergia Hivatal; 1539 Budapest, Postafiók: 676.).

A felmentés elbírálásának ügyintézési határidejéről az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokról, a határidő számítási módjáról a Ket. rendelkezik.

Az eljárásért az Itv. 29. § (1) bekezdése alapján 3.000 forint illetéket kell fizetni (általános tételű eljárási illeték), az illeték a kérelemre ragasztott

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

illetékbélyeggel róható le. A díj megfizetését, illetve az illetékmentességet a kérelem benyújtásakor igazolni kell.

3.3.5. Külföldi sugárvédelmi képzettség megfelelőségének elismerése

Magyarországi munkahelyeken tevékenységet folytató külföldi állampolgárok megfelelő fokozatú sugárvédelmi képzettségének meglétét külföldön kiállított angol nyelvű, vagy magyar nyelvre hivatalosan lefordított dokumentummal is igazolhatják.

A Sugárvédelmi rendelet 20. § (11) bekezdése alapján a külföldi sugárvédelmi képzettség megfelelőségének elismeréséhez az OAH hatósági bizonyítványt állít ki.

A kérelmet a munkavállaló vagy a munkáltató nyújthatja be. Ugyanazon a helyen megszerzett sugárvédelmi képzettség elismeréséhez a munkáltató a kérelmet több munkavállalóra vonatkozóan együttesen, egy kérelemben is beadhatja.

A kérelem, amelynek tárgya „Külföldi sugárvédelmi képzettség megfelelőségének elismerése” tartalmazza:

- a kérelmező/munkavállaló természetes személyazonosító adatait (nevét, nemét, anyja nevét, születési helyét és idejét, lakcímét),
- kérelmező/munkavállaló állampolgárságát,
- kérelmező/munkavállaló társadalombiztosítási azonosító jelét, vagy külföldi állampolgárok esetén olyan egyéb, a személyhez egyértelműen hozzárendelt hivatalos azonosító jelet, amely a személy teljes élettartamára nézve állandó,
- a kérelem dátumát,
- a hivatalosan lefordított dokumentumo(ka)t.

Amennyiben a munkáltató által beadott kérelem több munkavállalóra vonatkozik és a munkavállalók sugárvédelmi képzettségét igazoló dokumentum formátuma azonos, akkor elég azok egy példányát hivatalosan magyarra fordíttatni, a többi munkavállaló eredeti igazolásának másolata hivatalos fordítás nélkül is beadható.

Ha a kérelmező a kérelmet megalapozó dokumentációt nem az ügyfélkapun keresztül nyújtja be, akkor e dokumentációt két nyomtatott példányban, valamint az OAH-val egyeztetett olvasható változatban, elektronikus adathordozón egy példányban kell benyújtania (Országos Atomenergia Hivatal; 1539 Budapest, Postafiók: 676.).

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Az így igazolt sugárvédelmi képzettség megfelelőségét az OAH bírálja el. A kérelem elbírálásához csatolni kell az igazolást kiállító külföldi sugárvédelmi képzést nyújtó intézmény oktatási tematikáját is.

A sugárvédelmi képzettség megfelelőségének elbírálásának ügyintézési határidejéről az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokról, a határidő számítási módjáról a Ket. rendelkezik.

Amennyiben az OAH az elbírálás során úgy ítéli meg, hogy a benyújtott dokumentumok alapján a külföldi képzés nem teljesíti a hazai képzettségi előírásokat, vagy a benyújtott dokumentumok nem teszik lehetővé a kérdés érdembeli vizsgálatát, úgy a külföldi sugárvédelmi képzettség megfelelősége nem ismerhető el.

Az eljárásért az Itv. 29. § (1) bekezdése alapján 3.000 forint illetéket kell fizetni (általános tételű eljárási illeték), az illeték a kérelemre ragasztott illetékbélyeggel róható le. A díj megfizetését, illetve az illetékmentességet a kérelem benyújtásakor igazolni kell.

3.4. Sugárvédelmi végzettségek nyilvántartása

A Sugárvédelmi rendelet 20. § (9) bekezdése előírja, hogy a követelményeknek megfelelő fokozatú sugárvédelmi képzettség meglétéért, valamint annak nyilvántartásáért az engedélyes felel.

Külső munkavállalók esetén a nyilvántartás a munkáltató feladata, a sugárveszélyes munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt az érintett munkavállalókra vonatkozó igazolásokat az engedélyesnek be kell mutatni.

A nyilvántartás naprakészen tartalmazza:

- munkavállaló(k) természetes személyazonosító adatait (nevét, nemét, anyja nevét, születési helyét és idejét, lakcímét),
- munkavállaló(k) állampolgárságát,
- munkavállaló(k) társadalombiztosítási azonosító jelét, vagy külföldi állampolgárok esetén olyan egyéb, a személyhez egyértelműen hozzárendelt hivatalos azonosító jelet, amely a személy teljes élettartamára nézve állandó,
- a sugárvédelmi képzettség megszerzését igazoló bizonyítvány (igazolás/felmentés esetén dokumentum) számát,
- a sugárvédelmi képzettség fokozatát,
- a sugárvédelmi képzettség érvényességét.

A nyilvántartás meglétét és naprakész vezetését az OAH ellenőrizheti, az OAH felszólítására ellenőrzés során be kell mutatni.

3.5. Képzések, továbbképzések szervezési kérdései

3.5.1. Képzések és továbbképzések megrendelése

A Sugárvédelmi rendelet 20. § (6) bekezdése szerint a sugárvédelmi képzettséget igénylő munkahelyeken dolgozók esetében a sugárvédelmi képzettség megszerzéséhez és megújításához szükséges képzések és vizsgáztatások költségei az engedélyest, külső munkavállalók esetében a munkáltatót terhelik. Ugyanakkor Sugárvédelmi rendelet 53. § (1) bekezdésének 6. pontjában megfogalmazott követelmények szerint az OAH engedélye szükséges a sugárvédelmi képzések és továbbképzések végzéséhez (sugárvédelmi képzési és továbbképzések szervezői).

A Sugárvédelmi rendelet 65. § (1) bekezdésének g) pontja alapján az OAH a honlapján közzéteszi a sugárvédelmi képzésre és továbbképzésre engedéllyel rendelkezők listáját, akiktől a sugárvédelmi képzettség megszerzéséhez és megújításához szükséges képzések és vizsgáztatások megrendelhetők.

3.5.2. Képzések és továbbképzések lebonyolítása

Az alapfokozatú képzésen és továbbképzésen az oktatást egyetlen oktató is végezheti. A bővített fokozatú képzésen és továbbképzésen az oktatást legalább két, átfogó fokozatú képzésen és továbbképzésen legalább négy – témakörönként kiválasztott – oktató végezheti.

A sugárvédelmi képzést és továbbképzést vizsga zárja. A vizsgát vizsgabizottság előtt kell letenni. Annak érdekében, hogy a vizsgabizottság vizsgára való utazásához szükséges idő gazdaságos legyen a vizsga időtartamával, a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője törekszik arra, hogy egy vizsgán a minimális hallgatói létszám 5 fő legyen. Az alapfokozatú képzés írásbeli, feleletválasztós vizsgával is zárható; szóbeli vizsga tartása nem követelmény. A bővített és átfogó fokozatú képzést és továbbképzést írásbeli és szóbeli, vagy csak szóbeli vizsga zárja. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgakérdések a teljes tematikát átfogják. Az előadások és a konzultáció során elhangzottak alapján a hallgatóknak elegendő információ álljon rendelkezésre a vizsgakérdések megválaszolásához. Az írásbeli vizsgát százalékban, míg a szóbeli vizsgát 1-5 érdemjeggyel értékeli a vizsgabizottság; a „megfelelt” vizsga feltétele írásbeli vizsgán az 50%, szóbeli vizsgán a 2-es érdemjegy; írásbeli és szóbeli vizsga együttes tartásakor mindkét feltételt teljesíteni kell.

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

A vizsgabizottság tagjai a vizsgabizottság elnöke, és legalább egy oktató. A vizsgabizottság elnökét a sugárvédelmi szakértők közül az OAH jelöli ki. A kijelöléskor az OAH a vizsga helyszínéhez legközelebb lakó, az adott időpontban elérhető vizsgaelnököt jelöli ki.

A vizsga sikeres teljesítését a képzés, továbbképzés szervezője által kiadott bizonyítvány igazolja. A bizonyítványnak a képzés, továbbképzés fokozatát és a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, valamint társadalombiztosítási azonosító jelét kell tartalmaznia. A bizonyítvány kiállítása díjmentes, annak költségei a vizsgáztatással kapcsolatos költségek részét képezik.

A képzés, továbbképzés teljesítéséről, valamint a vizsgáztatásról jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvet a vizsgabizottság elnökének kell aláírnia. A jegyzőkönyvet a képzés, továbbképzés szervezője köteles 5 évig megőrizni.

Az oktatókat és a vizsgaelnököt tiszteletdíj és utazási költségtérítés illeti meg, amelynek kifizetése az oktatás szervezőjének a feladata.

3.5.3. Vizsgaelnöki juttatások

A vizsgaelnök juttatása vizsgáztatási díjból és kiszállási díjból áll.

3.5.3.1. Vizsgáztatási díj

A vizsgaelnök díjazása vizsgázónként a közszolgálati tisztviselői illetményalap egy huszada. A jelenleg érvényes közszolgálati tisztviselői illetményalap: 38.650,- Ft, amelynek egy huszada: 1.932,5 Ft. A vizsgaelnök tiszteletdíja tehát az alábbi képlettel számolható ki: Tiszteletdíj (Ft) = Vizsgázók száma (fő) x 1.932,5 (Ft/fő).

A vizsgaelnök díjának kifizetése egyéni vállalkozó szakértő és gazdasági társaságot képviselő szakértő kirendelésénél a szakértő, illetve a társaság által kiállított (a szakértő nevét tartalmazó) számla ellenében, egyéb esetekben a szakértővel kötött megbízási szerződés alapján történhet.

A megbízási díj nem önálló tevékenységből származó bevételnek minősül, amiből személyi jövedelemadót kell levonni és ami után 27 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adót is meg kell fizetnie a kifizetőnek (a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezőjének).

3.5.3.2. Vizsgaelnök utazási költségtérítése

A vizsgaelnök a vizsga helyszínére elsősorban tömegközlekedéssel utazik. Vasút (beleértve Intercity, gyorsvonat) igénybevétele esetén 1. osztályú jegy és a szükséges pótjegy vételére jogosult. Tömegközlekedéssel való utazás

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

esetén (feltételezve, hogy a visszaútra ugyanazon az áron lehet jegyet vásárolni) az utazási költség a vizsga helyszínére történő utazásra vonatkozóan bemutatott jegyek árának kétszerese. Amennyiben a vizsga helyszíne a tömegközlekedési megállótól gyalog nem (vagy nehezen) közelíthető meg, akkor az oktatás szervezője intézkedik a vizsgaelnöknek a vizsga helyszínére való elszállításáról vagy a vizsgaelnök jogosult taxit igénybe venni a tömegközlekedés végpontja és a vizsga helyszíne között. Taxi igénybevétele esetén az utazási költség (feltételezve, hogy a visszaút azonos költségű) a vizsga helyszínére történő utazásra igazolt díj kétszerese.

Amennyiben a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője vagy az OAH megítélése alapján a vizsga helyszínére tömegközlekedéssel való eljutás nem vagy csak túlzott idővesztéssel lehetséges, akkor a vizsgaelnök személyautó igénybe vételére jogosult. A személyautó használatával kapcsolatos költségtérítésre vonatkozóan a NAV útmutatása irányadó, amely alapján a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője kiküldetési rendelvényt állít ki a vizsgaelnök részére. A kiküldetési rendelvény két példányban kiállított bizonylat, amely tartalmazza a vizsgaelnök nevét, adóazonosító jelét, a gépjármű gyártmányának, típusának megnevezését, forgalmi rendszámát, a vizsgaelnöki kijelölést, az utazás időtartamát, útvonalát, a futásteljesítményt, az utazás költségtérítését, valamint ezen költségtérítés kiszámításához szükséges adatokat (üzemanyag-fogyasztási norma, üzemanyagár stb.). A vizsgaelnök utazási költségtérítése a meghatározott üzemanyag-fogyasztási norma alapján a NAV által közzétett üzemanyagárral az útvonalra számított üzemanyagköltség és a kilométerenkénti 9 forint általános személygépkocsi-normaköltség. Az utazási költségtérítés nem számít jövedelemnek. Az utazás távolságának megállapításához a vizsgaelnök lakcímkártyájában feltüntetett cím és a vizsga helyszíne közötti távolságot veendő figyelembe. A távolságot, az útvonalat és időtartamot, valamint a gépjármű adatait a vizsgaelnök adja meg a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezőjének. Az utazási költség megállapításánál feltételezendő, hogy a visszaút ugyanolyan hosszú, mint a vizsga helyszínére eljutás.

3.6. A képzések és továbbképzések szervezésével összefüggő engedélyezési és bejelentési kötelezettségek

A Sugárvédelmi rendelet 53. § (1) bekezdésének 6. pontjában megfogalmazott követelmények szerint az OAH engedélye szükséges a sugárvédelmi képzések és továbbképzések végzéséhez.

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

3.6.1. A kérelmező

A sugárvédelmi képzések és továbbképzések végzésére vonatkozó engedélykérelmet benyújthatja természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

3.6.2. A kérelemben feltüntetendő adatok

- a) A kérelmező megnevezése, címe,
- b) Az engedélyezni kívánt tevékenység, azaz sugárvédelmi képzések és továbbképzések végzésének leírása, képzés típusának megnevezése;
- c) Az oktatásban résztvevő oktatók személyi adatai,
- d) A kérelem dátuma.

3.6.3. A kérelemhez csatolandó dokumentumok

A kérelemhez csatolandó:

- a) a részletes képzési program;
- b) az oktatók legalább 3 éves szakirányú tapasztalatát és az oktatandó tárgyaknak megfelelő felsőfokú végzettségét igazoló szakmai önéletrajza és bizonyítványainak másolata;
- c) az oktatók átfogó fokozatú képzettségének igazolása;
- d) a sikeres sugárvédelmi vizsga esetén kiállítandó bizonyítvány formája,
- e) a számonkérés módja, a vizsgakövetelmények (vizsgakérdések);
- f) az illeték megfizetésének igazolása.

3.6.4. A kérelem benyújtásának módja

Ha a kérelmező a kérelmet megalapozó dokumentációt nem az ügyfélkapun keresztül nyújtja be, akkor e dokumentációt két nyomtatott példányban, valamint az OAH-val egyeztetett szerkeszthető változatban, elektronikus adathordozón egy példányban kell benyújtania (Országos Atomenergia Hivatal Levélcím: 1539 Budapest, Postafiók: 676.).

3.6.5. Bejelentési kötelezettség

3.6.5.1. Előzetes bejelentés és tájékoztatás

A Sugárvédelmi rendelet 57. § (3) bekezdése értelmében a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője, a 4.3. sz. melléklet szerinti, az OAH honlapjáról letölthető formanyomtatvány használatával, legalább 15 nappal a vizsga tervezett időpontját megelőzően bejelenti az OAH-nak

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

- a) a sugárvédelmi képzést vagy továbbképzést záró vizsga dátumát és időpontját,
- b) a sugárvédelmi képzést vagy továbbképzést záró vizsga helyszínét,
- c) a sugárvédelmi képzés vagy továbbképzés fokozatát,
- d) a vizsgázók létszámát.

A szervezési kérdések kezelésének elősegítése érdekében a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője, a fenti bejelentéssel egy időben tájékoztatásul megadja:

- a) a vizsga helyszínére, tömegközlekedéssel való eljutás módját (illetve nyilatkozatot arról, hogy a vizsga helyszínére való eljutás tömegközlekedéssel nem vagy csak nagy idővesztéssel lehetséges),
- b) a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezőjénél a hatósági kapcsolattartásra kijelölt személy nevét és elérhetőségét.

Az OAH a bejelentés tudomásul vételéről –a vizsgaelnök személyének kijelölésével és elérhetőségének megadásával – 8 napon belül írásban tájékoztatja a bejelentőt.

3.6.5.2. Utólagos bejelentés

A Sugárvédelmi rendelet 57. § (3) bekezdése b) pontja és (4) bekezdése értelmében a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője bejelenti az OAH-nak a sugárvédelmi képzés és továbbképzés teljesítését, továbbá az OAH részére benyújtja a vizsgáztatásról szóló jegyzőkönyvet, valamint a kiállított Bizonyítványok adatait az 4.4. sz. melléklet szerinti, az OAH honlapjáról letölthető formanyomtatvány használatával, legfeljebb 8 napon belül a vizsga időpontját követően. A sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezője elektronikusan megküldi a vizsgaeredményeket tartalmazó xls fájlt a haea@haea.gov.hu címre (az email tárgyába beírva a sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezőjének nevét és vizsga időpontját).

3.6.6. Az igazgatási szolgáltatási díj mértéke, megfizetésének módja

Az eljárásért a 4/2016 (III.5) NFM rendelet 1. melléklete szerinti igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Az igazgatási szolgáltatási díj mértéke bővített és átfogó fokozatú képzések és továbbképzések végzéséhet történő engedély kérelem esetén 19.900 forint, alapfokozatú képzések és továbbképzések végzéséhet történő engedély kérelem esetén 10.600 forint.

A külföldi sugárvédelmi képzettség megfelelésének elismerésére szolgáló eljárás szolgáltatási díja 10.000 forint

Sugárvédelmi képzések és továbbképzések

Az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése az OAH 10032000-01409268-00000000 számú bankszámlájára történő átutalással teljesíthető.

Államháztartáson belüli partnerek esetében az utalásnál B36 bevételi ERA kód megjelölése szükséges.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 7. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel - mivel az OAH közhatalmi tevékenységet végez, amely nem minősül gazdasági tevékenységnek - a Hivatal igazgatási szolgáltatási díjköteles eljárásai nem tartoznak az ÁFA törvény hatálya alá, így nem kell számlát kibocsátani.

Az OAH az Áfa törvényben foglaltakra tekintettel az igazgatási szolgáltatási díjakról nem állít ki számlát, az elszámolás alapjául az erről rendelkező jogszabály szolgál. A kötelezettség kiegyenlítésének számviteli bizonylata a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (1) bekezdése alapján az átutalásról szóló banki kivonat.

3.6.7. *Ügyintézési határidő*

A sugárvédelmi képzés és továbbképzés hatósági engedélyezési eljárásának ügyintézési határidejéről, az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokról, a határidő számítási módjáról a Ket. rendelkezik.

3.6.8. *Az engedély érvényessége*

Az OAH által kiadott engedély legfeljebb öt évig hatályos. Az engedély az abban foglalt tevékenység megszüntetésének bejelentésével hatályát veszti.

A Sugárvédelmi rendelet hatálya alá tartozó, a rendelet hatályba lépését megelőzően kiadott sugárvédelmi képzés és továbbképzés szervezésére vonatkozó engedélykben meghatározott ideig, határozatlan érvényesség esetén – a Sugárvédelmi rendelet 68.§ (1) bekezdése b) pontja szerint – 2016. december 31-ig érvényesek.

A korábban kiadott engedély alapján végzett sugárvédelmi képzési és továbbképzési tevékenység esetén is alkalmazandóak a Sugárvédelmi rendeletben előírt és a jelen útmutatóban tárgyalt szabályok a képzettségi kötelezettségre, a tematikára, a szervezési kérdésekre és a bejelentési kötelezettségekre vonatkozóan.

4. MELLÉKLETEK

- 4.1. Formanyomtatvány továbbképzésben való részvétel nélküli vizsgázás lehetővé tételének kérelméhez**
- 4.2. Formanyomtatvány sugárvédelmi továbbképzési kötelezettség alóli felmentés kérelméhez**
- 4.3. Formanyomtatvány sugárvédelmi képzést és továbbképzést záró vizsga előzetes bejelentéséhez**
- 4.4. Formanyomtatvány sugárvédelmi képzést és továbbképzést záró vizsga jegyzőkönyvéhez és eredményének bejelentéséhez**

A felsorolt mellékletek az OAH honlapjáról töltendők le.